

ALGEMENE KAMER

ZAAK VAN VRM

t. NV SBS BELGIUM

(dossier nr. 2011/027)

BESLISSING
nr. 2011/029

24 oktober 2011

In de zaak van VRM tegen NV SBS Belgium,

De Vlaamse Regulator voor de Media (algemene kamer), samengesteld uit:

Dhr E. BREWAEYS, *voorzitter*,
Dhr C. ADAMS, *ondervoorzitter*,
Dhr R. LANNOO,
Mevr P. VALCKE, *leden*

en Dhr D. PEEREMAN, *griffier*,

Na beraadslaging op 24 oktober 2011,
Neemt op dezelfde datum de volgende beslissing:

PROCEDURE

1. Ingevolge de algemene opdracht, vastgesteld bij kaderbeslissing van 31 mei 2010 tot het uitvoeren op bepaalde tijdstippen en op basis van steekproeven van gerichte controles inzake de naleving van de regels en voorschriften aangaande commerciële communicatie door de Vlaamse televisieomroeporganisaties, werden door de onderzoeksceel van de Vlaamse Regulator voor de Media (hierna: de VRM) de uitzendingen van 'Vlaanderen Vandaag', uitgezonden door het omroepprogramma VT4 op 6 en 9 september 2011, onderzocht.
2. Op 16 september 2011 legt de onderzoeksceel van de VRM aan de algemene kamer van de VRM een rapport voor inzake de naleving van de regelgeving.
3. Op 26 september 2011 beslist de algemene kamer van de VRM om, op basis van dat onderzoeksrapport, tegen NV SBS Belgium (hierna: SBS), met maatschappelijke zetel Fabriekstraat 55 te 1930 Zaventem, een procedure op tegenspraak op te starten.
4. De beslissing om een procedure op tegenspraak op te starten wordt samen met het onderzoeksrapport bij aangetekende brief van 27 september 2011 aan SBS meegedeeld.

5. Na telefonische vraag van SBS verleent de VRM bij e-mailbericht van 29 september 2011 de omroeporganisatie uitstel tot 19 oktober 2011 om schriftelijke opmerkingen in te dienen.

Op die datum bezorgt SBS de schriftelijke opmerkingen aan de VRM.

6. Op de zitting van 24 oktober 2011 wordt SBS vertegenwoordigd door Alexandra Olbrechts en Kristof Demasure.

DE FEITEN

7. De onderzoekscel stelt vast dat er in een tijdspanne van ongeveer 23 minuten het blauwe en witte 'nieuwsblad.be'-logo (met daaronder "www.nieuwsblad.be") vijftien keer, respectievelijk elf keer in de rechterbenedenhoek van het beeldscherm wordt vertoond, telkens gedurende drie seconden.

Aan het begin van het programma verwelkomt de nieuwslezeres de kijker met volgende mededeling : "En dit zijn de andere verhalen en meningen (nu) live op VT4 en nieuwsblad.be in Vlaanderen Vandaag."

Op 6 september 2011 blijft tijdens de rubriek 'Standpunt Vlaanderen vandaag' waarin onder meer journalist Dirk Tieleman zijn mening geeft over de actualiteit, de visuele vermelding van het websiteadres "www.nieuwsblad.be" gedurende ongeveer 1 minuut 25 seconden onderaan in beeld.

Op 9 september 2011 komt tijdens een skype-interview (met Peter Maddens) het websiteadres "www.nieuwsblad.be" gedurende ongeveer 50 seconden in beeld. Tijdens de rubriek 'Meningen' blijft de visuele vermelding van het websiteadres "www.nieuwsblad.be" gedurende ongeveer 35 seconden onderaan in beeld. Tijdens de rubriek 'Standpunt Vlaanderen vandaag', waarbij journalist Dirk Tieleman en redacteur Paul Geudens van Gazet van Antwerpen hun mening geven over de actualiteit, blijft de visuele vermelding van het websiteadres "www.nieuwsblad.be" gedurende ongeveer 1 minuut 30 seconden onderaan in beeld.

Volgens de onderzoekscel is hier sprake van commerciële communicatie verweven in de redactionele inhoud van het programma. De commerciële communicatie is dan ook niet gemakkelijk als zodanig herkenbaar, wat niet strookt met de toepassing van artikel 53 van het decreet van 27 maart 2009 betreffende radio-omroep en televisie (hierna : het Mediadecreet).

TOEPASSELIJKE REGELS

8.1. Artikel 2, 5°, van het Mediadecreet bepaalt :

“In dit decreet wordt verstaan onder :

5° commerciële communicatie : beelden of geluiden die dienen om rechtstreeks of onrechtstreeks de goederen, de diensten of het imago van een natuurlijke persoon of rechtspersoon die een economische activiteit verricht, te promoten. Dergelijke beelden of geluiden vergezellen of maken deel uit van een programma, tegen betaling of een soortgelijke vergoeding of voor zelfpromotie. Vormen van commerciële communicatie zijn onder meer reclame, sponsoring, telewinkelen en productplaatsing.”

8.2. Artikel 2, 46°, van het Mediadecreet luidt als volgt :

“In dit decreet wordt verstaan onder :

46° zelfpromotie : de aanprijzing door een omroepdienst van eigen producten, diensten, programma's of netten.”

8.3. Artikel 53 van het Mediadecreet schrijft voor :

“Commerciële communicatie moet gemakkelijk als zodanig herkenbaar zijn.”

A. Argumenten van de aangeklaagde omroeporganisatie.

9.1. In limine litis.

SBS roept de onontvankelijkheid van het onderzoek in omdat de VRM zich schuldig maakt aan een onwettige delegatie van de onderzoeksbevoegdheid. SBS veronderstelt dat de vaststellingen op 6 en 9 september 2011 gedaan zijn door een derde, nl. Mediaxim, en niet enkel gebaseerd zijn op de eigen bevindingen van de onderzoekscel, terwijl geen enkele decretale bepaling delegatie toelaat.

Bovendien wijst SBS op de manifeste schending van het auteursrecht en de naburige rechten, door de wederrechtelijke en niet geautoriseerde registratie van door het auteursrecht beschermde werken.

9.2. Ten gronde.

Vooreerst verzet SBS zich tegen de kwalificatie van “nieuwsmagazine of journaal van VT4” in het onderzoeksrapport. Het zou hoogstens als nieuwsprogramma “in wording” gekwalificeerd kunnen worden.

Eind augustus 2011 werd een nieuwe formule van “Vlaanderen Vandaag” gelanceerd, waarbij de klemtoon meer op het interactieve aspect werd gelegd. SBS wenst in te spelen op de hedendaagse mediacultuur van 360° aanwezigheid. De actualiteit is niet langer een gegeven dat louter aan de kijker wordt opgedrongen, maar wil dynamisch zijn en wil de kijkers de gelegenheid bieden voor wisselwerking met de zender en zo naar hun reactie peilen. Die manier van werken leidt ertoe dat de ploeg van “Vlaanderen Vandaag” elke dag een waaier aan reacties ontvangt die gecentraliseerd worden via de sociale netwerksites Facebook en Twitter. De meningen gegenereerd via “www.nieuwsblad.be” maken hier ook deel van uit.

In die zin vormt de website van “Het Nieuwsblad” een evenwaardig platform waardoor het programma integraal interactief is, en zowel op televisie als op websites (ook de VT4-website “www.vlaanderenvandaag.be”) rechtstreeks uitgezonden wordt en evenredig vermeld wordt zodat door de uitzending op deze platformen additionele opinies toegevoegd worden aan het interactieve luik van “Vlaanderen Vandaag”.

Het logo of de URL van de website van “Het Nieuwsblad” wordt tijdens het programma niet vermeld om reclame te maken voor de online versie van de krant.

SBS voert eveneens aan dat de verwijzing naar de desbetreffende website niet beantwoordt aan de definitie van commerciële communicatie.

Zo zijn vooreerst de vermeldingen van de website geenszins ingegeven door promotionele of commerciële doeleinden. Tijdens het programma wordt op geen enkel moment reclame gemaakt voor de krant “Het Nieuwsblad”. De vermeldingen zijn enkel te kaderen in de interactieve omgeving die SBS met het programma wil creëren, waarbij input niet alleen komt van de omroeporganisatie maar ook van de kijker zelf. Volgens SBS moeten die vermeldingen van de website beschouwd worden als loutere bronvermelding. Het is de enige manier om de kijker duidelijk te maken dat de laatste aflevering ook via de website van “Het Nieuwsblad” te bekijken is.

Voorts heeft de commerciële partner Corelio, uitgever van “Het Nieuwsblad”, geen enkele vergoeding aan SBS betaald voor de vermeldingen van de website, noch heeft SBS een soortgelijke vergoeding ontvangen.

Van zelfpromotie kan evenmin sprake zijn omdat daarvan maar sprake kan zijn indien er promotie wordt gevoerd voor de eigen omroepdienst, producten of netten.

Bovendien slaagt de onderzoekscel er niet in de verwijzingen naar de website onder één van de vormen van commerciële communicatie onder te brengen. Er kan ook geen toepassing van die regels gemaakt worden omdat het commercieel element volledig ontbreekt en er geen sprake is van een geldelijke of soortgelijke vergoeding.

Tenslotte verbaast het SBS dat de onderzoekscel echter geen graten ziet in de vermeldingen van “Facebook” en “Twitter”, terwijl deze ondernemingen, gespecialiseerd in sociale media, een commercieel karakter bezitten. Het lijkt alsof deze vermeldingen als vanzelfsprekend worden beschouwd en als platform in een interactief programma worden ingeschakeld terwijl ook andere websites, zoals die van “Het Nieuwsblad” hetzelfde doel kunnen dienen.

SBS ziet ook niet in wat het belang is van de verwijzing naar NV De Vijver Media, de mediagroep waartoe SBS en Corelio, uitgever van “Het Nieuwsblad” behoren. Dit feit mag in geen geval in aanmerking worden genomen om de vermeende inbreuken in hoofde van SBS te beoordelen.

Uit dit alles besluit SBS dat er geen inbreuk op artikel 53 van het Mediadecreet kan zijn aangezien er geen sprake is van commerciële communicatie.

In ondergeschikte orde wijst SBS op het weglaten van de logovermeldingen van “nieuwsblad.be” sinds midden september en op het beperkte bereik van het programma in vergelijking met de journaals op de zenders van VRT en VTM. Daarom meent SBS dat een waarschuwing kan volstaan als de VRM toch van oordeel zou zijn dat er een inbreuk is gepleegd.

B. Beoordeling.

10.1. In limine litis.

Mediatrix registreerde enkel de uitzendingen in kwestie. De vaststellingen op 6 en 9 september 2011 van de onderzoekscel zijn volledig gebaseerd op eigen bevindingen, weliswaar gebruik makend van opnames van Mediatrix. Er is dan ook geen sprake van een onwettige delegatie van bevoegdheden, aangezien de VRM zijn onderzoeksbevoegdheid, die hem in het Mediadecreet is toegewezen, niet heeft overgedragen aan Mediatrix.

Het komt de VRM niet toe om zich uit te spreken over de auteursrechtelijke bescherming van de uitzendingen in kwestie en de eventuele auteursrechtelijke inbreuk. In het kaderbesluit monitoring van de Vlaamse Regulator voor de Media van 31 mei 2010 krijgt deze de algemene opdracht een regelmatige monitoring van de Vlaamse televisieomroeporganisaties uit te voeren. Art. 234 van het Mediadecreet verleent de VRM de mogelijkheid om zich hiervoor te beroepen op inlichtingen en documenten voor zover dat voor de invulling van deze taak redelijkerwijs nodig is. Bovendien worden de registraties enkel aangewend ten behoeve van het goede verloop van een administratieve procedure zonder afbreuk te doen aan de normale exploitatie van het auteursrechtelijk beschermd werk.

De VRM verwerpt dan ook de exceptie van onontvankelijkheid van het ambtshalve onderzoek.

10.2. Ten gronde.

De precieze kwalificatie van het programma “Vlaanderen Vandaag” is niet relevant om te weten of er sprake is van commerciële communicatie .

Het interactief maken van een programma sluit de aanwezigheid van commerciële communicatie niet per definitie uit. Wanneer aan de decretale voorwaarden van commerciële communicatie is voldaan, kan ook in een interactief programma commerciële communicatie aanwezig zijn.

In casu wordt de website “www.nieuwsblad.be” aanzienlijk meer onder de aandacht gebracht dan andere media of platformen waaruit “Vlaanderen Vandaag” reacties van kijkers verzamelt. De herhaalde vermeldingen van de website “www.nieuwsblad.be” overstijgen de aandacht die doorgaans aan merkbenamingen in het kader van journalistieke verslaggeving wordt besteed en vallen onder de definitie van commerciële communicatie: zij zijn voor het gemiddeld publiek duidelijk waarneembaar en geschikt om een positieve houding ten opzichte van Het Nieuwsblad te bevorderen. Het herhaald en niet in negatieve zin vermelden van merknamen en/of producten in een programma kunnen een deel van het publiek aanzetten tot aankoop. Het gaat dan ook om beelden die dienen om rechtstreeks of onrechtstreeks de goederen, de diensten of het imago te promoten van een rechtspersoon die een economische activiteit verricht.

Daargelaten of hier sprake is van zelfpromotie is in dit geval voldaan aan de voorwaarde van een soortgelijke vergoeding. Uitgever Corelio stelt ruimte op zijn website “www.nieuwsblad.be” ter beschikking aan SBS, die hierdoor een extra platform krijgt waarop het programma “Vlaanderen Vandaag” wordt aangeboden. Voor de uitgever betekent de medewerking van de omroeporganisatie dan weer meer bekendheid van zijn producten en diensten.

Er is een duidelijke wisselwerking tussen beiden partijen die aan elke partij een voordeel oplevert. Het feit dat SBS over een extra platform beschikt voor de aanboding van haar programma maakt een soortgelijke vergoeding uit.

Het gegeven dat de onderzoekscol de verwijzingen naar de website niet onder één van de vormen van commerciële communicatie kan onderbrengen, doet hieraan geen afbreuk. Het Mediadecreet somt slechts bij wijze van voorbeeld en niet limitatief vier mogelijke vormen van commerciële communicatie op.

Ook het gegeven dat de verwijzingen naar Facebook en Twitter niet bij het onderzoek betrokken zijn, doet geen afbreuk aan de vaststellingen over de vermeldingen van de website van Het Nieuwsblad. Bovendien komen de verwijzingen naar die website, zoals hiervoor opgemerkt, feitelijk ook veel prominenter in beeld.

Uit het bovenstaande volgt dat de vermeldingen van de website "www.nieuwsblad.be" in het programma "Vlaanderen Vandaag" beantwoorden aan de definitie van commerciële communicatie.

Door het integreren van de auditieve en visuele vermeldingen van de website "www.nieuwsblad.be" als commerciële communicatie in de redactionele inhoud van het programma zelf, wordt het voorschrift dat deze communicatie gemakkelijk als zodanig herkenbaar moet zijn, niet afdoende gerespecteerd.

10.3. Bij het bepalen van de strafmaat houdt de VRM rekening met het gegeven dat dergelijke inbreuk in hoofde van SBS voor de eerste keer wordt vastgesteld en met het beperkte bereik van het programma. Een waarschuwing is in dit geval een gepaste sanctie.

OM DEZE REDENEN, BESLIST DE VLAAMSE REGULATOR VOOR DE MEDIA

In hoofde van NV SBS Belgium een inbreuk vast te stellen op artikel 53 van het Mediadecreet;

Overeenkomstig artikel 228, 1°, van het Mediadecreet NV SBS Belgium te waarschuwen.

Aldus uitgesproken te Brussel, op 24 oktober 2011.

D. PEEREMAN
griffier

E. BREWAEYS
voorzitter

Tegen deze beslissing kan beroep tot nietigverklaring worden aangetekend bij de Raad van State. Dat beroep moet worden ingesteld bij aangetekende brief binnen zestig dagen na de kennisgeving, overeenkomstig de bepalingen van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het besluit van de regent van 23 augustus 1948 tot regeling van de rechtspleging voor de afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State.